

Utbildnings- och övningsplan 2020–2023

Dokumenttyp Plan	Dokumentnamn Utbildnings- o övningsplan	Fastställd/upprättad 2020-01-27 KS § 3	Beslutsinstans KS	Giltighetstid 2023-12-31
Dokumentansvarig Risk- och säkerhets- samordnare	Version 3	Senast reviderad 2016-03-07	Dokumentinformation Dnr 511/19-180	Detta dokument gäller för Politik och tjänstemän

Inledning

Att utbilda och öva kommunens krisorganisation är en viktig förutsättning för att öka samhällets gemensamma förmåga att hantera samhällsstörningar. En utbildnings- och övningsplan underlättar för kommunen att på ett strukturerat sätt vidmakthålla och utveckla den egna organisationens kunskap och förmåga vad gäller krisberedskap och civilt försvar.

En överenskommelse mellan stat och kommun

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har kommit överens om att kommunerna ska ta fram en utbildnings- och övningsplan (Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022).

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)

- Kommunen ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid (2 kap. 8 § LEH).

Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022

- Kommunen ska ta fram en utbildnings- och övningsplan.
- Planen ska beslutas av lägst kommundirektören.
- Planen ska vara beslutad senast 31 december under mandatperiodens första år.
- Kommunen ska ha en regelbundet utbildad och övad krisorganisation. Även beredskapsfunktioner inom till exempel kommunalteknisk försörjning och krisstöd ska vara utbildade och övade.
- Kommunen ska genomföra och utvärdera minst två övningar under en mandatperiod. Krisledningsnämnden och tjänstemannaledningen ska övas minst en gång per mandatperiod.
- Kommunen ska, om tillfälle ges, delta i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional eller nationell nivå som avser fredstida kriser.

Förtydliganden

- Övningsverksamheten ska beakta de brister som identifierats i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys.
- Varje övning ska utvärderas avseende såväl styrkor som svagheter när det gäller kommunens egen krisberedskap och förmåga att samverka med andra aktörer.

Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018–2020

Gäller samtliga kommuner:

- Nyckelpersoner i kommunens organisation ska under perioden genom utbildning ges kunskaper om höjd beredskap och totalförsvar.

Gäller kommuner i militärstrategiskt viktiga områden (kategori 1):

- Kommunen bör utbilda och öva kommunstyrelsen i uppgiften att under höjd beredskap ansvara för kommunens ledning.
- Kommunen bör inom ramen för den statliga ersättningen medverka i utbildningar och övningar som anordnas av länsstyrelsen och delta i övning anordnad av annan statlig myndighet.

Övningsansvarig

Säkerhetssamordnaren i kommunen är övningsansvarig i Älvsbyns kommun, denne ansvarar för att ta fram, revidera och förankra planen inom kommunkoncernen. Kommunkoncernens förvaltningar och helägda bolag är ansvariga för att genomföra och delta i planen i den omfattning som krävs för att behovet ska kunna fyllas, syftet ska uppnås samt att arbeta utifrån uppsatt ambition.

Behovsanalys för kommunen

Behovsanalysen definierar nuläge och utgångspunkter. Utifrån analysen identifieras både vilka förmågor som behöver utvecklas och vilka aktörer som behöver övas.

Utbildnings- och övningsbehov hos funktioner som:

- Krisledningsnämnd
- Krisledningsstab
Enhets- och bolagschefer
- Krisstöd
- Tjänsteman i beredskap

Underlag för behovsanalysen är:

- risk-och sårbarhetsanalysen (RSA)
- utvärderingar från tidigare övningar och utbildningar
- utvärderingar av inträffade händelser
- befintlig kompetens i egen organisation
- omvärldsanalys
- kompetensförsörjningsanalys

Kunskap (utbildning)	Förmåga (övning)
Kunskap i Gemensamma grunder	Förmåga att agera utifrån sin roll i krisledningsorganisationen
Kunskap om svensk krishantering	Förmåga att agera utifrån sitt ansvar i krisledningsorganisationen
Kunskap om kommunens Plan för extraordinära händelser	Förmåga att samverka utifrån Strategin för samverkan vid samhällsstörningar i Norrbottens län.
Kunskap om höjd beredskap och totalförsvar	Förmåga att samverka utifrån Strategin för kriskommunikation vid samhällsstörningar i Norrbottens län.
	Förmåga att kunna samverka och stå som lokal värd för en ISF i det geografiska området
	Förmågan att upprätta och förmedla en samlad lägesbild inom det geografiska området
	Förmåga att delta i samverkanskonferenser på lokal och regional nivå.

	Förmåga att utföra analysarbete av händelseutveckling på kort och lång sikt
	Förmågan till effektiv och snabb kriskommunikation på olika plattformar.
	Förmågan till omvärldsbevakning

Behovsanalys för verksamheterna

Behovsanalysen definierar nuläge och utgångspunkter. Utifrån analysen identifieras både vilka förmågor som behöver utvecklas och vilka aktörer som behöver övas.

Utbildnings- och övningsbehov hos funktioner som:

- Förvaltningens krisledningsstab
- Kommunens krisledningsnämnd

Underlag för behovsanalysen är:

- risk-och sårbarhetsanalysen (RSA)
- utvärderingar från tidigare övningar och utbildningar
- utvärderingar av inträffade händelser
- befintlig kompetens i egen organisation
- omvärldsanalys
- kompetensförsörjningsanalys

Kunskap (utbildning)	Förmåga (övning)
Kunskap om Strategi för samverkan vid samhällsstörning i Norrbottens län	Förmågan att arbeta i stab utifrån bestämd metodik
Kunskap i Gemensamma grunder	Förmåga att agera utifrån sin roll i förvaltningens/bolagets krisledningsplan
Kunskap om svensk krishantering	Förmåga att agera utifrån sitt ansvar i förvaltningens/bolagets krisledningsplan
Kunskap om kommunens Plan för extraordinära händelser	Förmågan att upprätta och förmedla en samlad lägesbild inom verksamheten
Kunskap om höjd beredskap och totalförsvar	Förmågan till omvärldsbevakning enligt förvaltningens/bolagets krisledningsplan
	Förmågan till operativ ledning enligt förvaltningens/bolagets krisledningsplan
	Förmåga att utföra analysarbete av händelseutveckling på kort och lång sikt enligt förvaltningens/bolagets krisledningsplan
	Förmågan till effektiv och snabb kriskommunikation på olika plattformar enligt förvaltningens/bolagets krisledningsplan

Utbildning av ovanstående kunskaper kan ske vid samma tillfälle som kommunens krisledningsorganisation.

Samråd

Kommunen kan samråda om planen med länsstyrelsen och omgivande kommuner för att uppnå synergieffekter.

Kommunen deltar, i den utsträckning tillfälle ges, i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional och/ eller nationell nivå. Samverkansövningar med andra aktörer inom kommunen och/ eller mellan kommuner genomförs med en genomtänkt periodicitet i förhållande till regional och nationell övningsplanering

Kommunen ska sätta en ambitionsnivå för vilken utbildnings- och övningsverksamhet som faktiskt ska genomföras under perioden.

Inriktning för kommunens krisberedskap

Är att kommunens förvaltning och bolag arbetar utifrån svensk krishanterings principer och MSBs Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar. Samt att säkerhetsarbetet integreras i det dagliga arbetet genom att föras in som en stående punkt i alla lednings/styrelseträffar.

Sammanställning av utbildningar och övningar

Se bilaga 1

Utvärderingar

Samtliga övningar ska utvärderas. Inför en övning tar säkerhetssamordnaren fram en instruktion för övningen (övningsbestämmelse) där man fastställer: Bakgrund, syfte, omfattning, deltagande aktörer, förberedelser och genomförande, övningstider, Plats/teknik, förutsättning, övningens Syfte och mål (kriterier för övningen), Modell för målformulering och Utvärdering
